

Samtal om hur mediebilden påverkar individen

För organisationer och skolor

Hösten 2011 samlades en grupp med unga för att prata om hur medierna påverkar bilden av dem och deras områden. Ungdomarna var i gymnasieålder och kom från olika platser i landet. Antingen bodde de i en småstad, på landsbygden, eller i ett miljonprogramsområde. De hittade flera gemensamma nämnare mellan de mekanismer som de upplever att medierna drivs av och hur mediebilden direkt eller indirekt går ut över dem som individer.

För att kunna förändra hur det ser ut idag ansåg ungdomarna att det är avgörande att både i skolan och ute i olika organisationer prata om hur medierna påverkar samhället. En idé som förverkligades är detta inspirationsmaterial för ledare och lärare att använda för att sätta igång det viktiga samtalet om mediernas makt över vår bild av oss själva. Det är förslag på ett antal moment som kan användas fritt, enskilt eller som serie, för att sätta igång samtalet.

Materialet är framtaget av Miklo på uppdrag av Jordbruksverket.

MIKLO®

SÅ HÄR KAN DU GÅ TILL VÄGA

Andras bild och den egna

- Be eleverna att i smågrupper tillsammans lista hur de tycker att andra ser på deras hemort.
⌚ Ca 10-15 minuter
- Låt varje grupp redovisa sina punkter, förklara dem lite och uppmuntra de andra grupperna att kommentera om de får tankar när de hör de andra redovisningarna.
⌚ Ca 10-15 minuter
- Byt gruppkonstellationer på något sätt, genom att tex den längsta eleven i varje grupp får flytta medsols, och ge dem sedan ny uppgift: Nu ska de lista hur de själva ser på sin hemort.
⌚ Ca 10-15 minuter
- Låt varje grupp redovisa och kommentera.
⌚ Ca 10-15 minuter

Fortsätt sedan genom att diskutera:

- Finns det något i ”de andras bild” som påverkar oss extra mycket?
- Vad påverkar det?
- Kan vi själva göra något för att förändra bilden av vårt område?
- Hur är mediernas bild jämfört med egen och andras?

Är ni en skola där alla är från samma område kan denna övning vara enklare att göra än om det är en klass där folk är från olika områden. Det går bra att göra det mindre personligt då genom att prata om exempelvis ”landsbygden” istället för just det egna området. Undvik att dela in folk efter kommundelar om dessa har märkbart olika status.

Framtidslöpet

Låt eleverna i grupper om tre till fyra skissa upp framtidens tidning, en tidning som berättar om dem eller deras område så som de skulle vilja och vad det kommer att stå i den om tio år. Det kan vara en tidning de känner till eller en ny de hittar på, nationell eller lokal.

Den ska innehålla:

- En löpsedel/framsida med rubriker och innehåll.
- Ett uppslag med fem nyhetsrutor (bara rubrik) och en kort förklaring till nyheten (det går bra att rita, skriva, måla, vad som helst).
⌚ Ca 20-25 minuter.
- Be grupperna berätta om sina tidningar och hur de resonerade.
⌚ Ca 15-20 minuter
- Fortsätt samtalet utifrån redovisningarna.
- Kan tidningar vara positiva på det här sättet?
- Varför, varför inte?

Vad säger Internet?

- Be eleverna söka på er kommun eller sin hemort. Alternativt söka i ett nationellt eller lokalt tidningsarkiv på kommun- eller ortsnamnet. Be dem skumläsa några träffar som de hittar och tycker är intressanta, men inte allmän info om orten utan sidor där den omnämns i exempelvis en artikel eller reportage.

⌚ Ca 20-25 minuter.

- Be eleverna berätta om vad de hittade, och hur de upplevde omnämningarna. Såg de mycket de kände igen? Positivt? Negativt?

Starta samtal utifrån det:

- Stämmer vår bild med ”nätets”?
- Vad hittar folk som söker på oss?
- Vad skulle man behöva få upp för träffar för att ge en (ännu) bättre bild av orten?
- Vid möjlighet – låt alla skriva en kort text till sidan de saknar på nätet om sin hemort.

Grupper och stereotyper

- Fäst en lapp med en symbol på varje elev eller deltagares rygg. Symbolerna ska vara cirklar, kvadrater och trianglar i olika färger och storlekar.
- Ge deltagarna i uppgift att under tystnad skapa grupper utifrån vad som finns på lapparna. Det är den enda instruktionen du ska ge dem.
- Eftersom de själva inte ser vad de har för lapp kommer andra att dela in dem i en grupp. Vissa kommer kanske vilja dela in personer efter färg, andra efter symboler och några efter storleken på symbolerna. Mest effektivt för diskussionen är om någon med ”udda” symbol blir ensam, och att de med liknande symbol hamnar i samma grupp. Ofta blir det så. Blir det inte så kan detta klart också skapa en intressant diskussion.

⌚ Ca 5-10 minuter

- Diskutera sedan med hela gruppen:
- Vad hände i övningen?
- Hur kändes det att bli indelad i grupper?
- Var det någon som var svår att placera i en grupp?
- På vilket sätt gör vi såhär i vårt dagliga liv?
- Vad är faran med stereotyper?
- Hur kan vi göra för att motverka att detta händer i vår vardag?

Tänk på att detta är en upplevelsebaserad övning, så ta vara på det som händer i övningen och lyft de känslor och tankar deltagarna uttrycker.

Är du nyfiken på vad som kom fram hösten 2011 då ungdomarna träffades kan du läsa rapporten "Enade mot mediebilden" som finns att hämta på Jordbruksverkets och Miklos webbplatser.

www.jordbruksverket.se

www.miklo.se

© MIKLO 2011

MIKLO

Schlytersvägen 35
126 50 Hägersten
www.miklo.se